

خواب های طولانی به واقعیت مبدل شد، گشایش راه مواصلاتی ولسوالی خواهان

بخش مطبوعات

ولسوالی خواهان از جمله ولسوالی های صعب العبور و دور افتاده ولایت بدخشان می باشد. سفر به این ولسوالی جز از دامنه ها و بلندی های کوه های مرتفع از طریق دیگر ممکن نیست. عابریین وراکبیین با پیمودن از این مسیر به مرکز این ولسوالی می رسند. نبود راه مواصلاتی (ترانسپورتی) یگانه مشکلی بود که مردم این ولسوالی از یک سلسله حق های بشری شان محروم شده بودند. مردم این ولسوالی معمولاً نیازمندی های اولیه خویش را از طریق مرکب و یا قوه فزیک می ساختند. نبود راه مواصلاتی به این ولسوالی، فعالیت نهادهای دولتی و موسسات خیریه را محدود نموده است، به گفته اهالی این ولسوالی آنان به سبب نداشتن راه مواصلاتی از یک سلسله حقوق و امتیازات قانونی به دور مانده اند. اما بعد از گذشت سالها رنج و انتظار، اکنون خواب دیرینه مردم به واقعیت مبدل شده و راه این ولسوالی به روی ترافیک (وسایط خورد) باز گردید. از باز شدن این راه حدوداً دو ماه سپری می شود. در حالیکه مردم از فقر، بیکاری، امراض و درحاشیه ماندن این ولسوالی سخت شکایت دارند. ولی گشایش راه این ولسوالی آن هم در یک فصل سال، (تابستان) مردم آن را نسبت به آینده امیدوار ساخته است. مردم این ولسوالی از فرط خوشی به روی وسایط نقلیه گل می پاشند؛ به گفته خودشان یگانه آرزوی آنان باز شدن راه مواصلاتی و آمدن وسایط نقلیه به این ولسوالی بوده است. به نظر باشندگان این ولسوالی با گشایش این راه آهسته آهسته مشکلات شان برطرف خواهد شد. همزمان با گشایش راه به این ولسوالی کارمندان بخش های پروگرامی دفتر ولایتی کمیسیون مستقل حقوق بشر مقیم بدخشان، جهت نظارت بر وضعیت حقوق بشری و راه اندازی برنامه های آگاهی دهی عازم این ولسوالی گردیدند. این گزارش انعکاس دهنده ی وضعیت حقوق بشر در این ولسوالی می باشد. در مصاحبه های انفرادی و دسته جمعی که تیم نظارت ساحوی همراهی باشندگان ولسوالی خواهان انجام داده است گفته اند: نفوس ولسوالی خواهان به 22 هزار جمعیت می رسد و دارای 42 قریه بوده. فاصله میان مرکز ولایت و این ولسوالی بیش از 220 کیلومتر می باشد. از جانب دیگر تمام باشندگان این ولسوالی، به زبان فارسی صحبت نموده و تمام مردم آن، پیرو مذهب حنفی هستند.

وضعیت معارف ولسوالی خواهان: محترم نورخان مدیر معارف ولسوالی خواهان در مصاحبه ی باتیم نظارت ساحوی دفتر ولایتی کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان راجع به وضعیت معارف این ولسوالی گفته است: ولسوالی خواهان دارای 20 باب مکتب بوده که از آن جمله 1 باب دارالعلوم، 3 باب لیسه پسرانه، یک باب لیسه دخترانه، 2 باب لیسه مختلط، 2 باب متوسطه دخترانه، 5 باب متوسطه پسرانه، 1 باب ابتدائیه دخترانه و 4 باب ابتدائیه مختلط می باشد. به گفته مدیر معارف این ولسوالی " به تعداد 7647 دانش آموز (متعلم) دختر و پسر مصرف تعلیم اند، که از آن جمله 3787 دانش آموز دختر و 3862 دانش آموز پسر، در این ولسوالی مصروف تعلیم و تربیه هستند. مدیر معارف این ولسوالی گفته است: به تعداد 102 آموزگار (معلم) که از جمله 26 آموزگار زن و 76 آموزگار مرد در مکاتب این ولسوالی به صفت آموزگار ایفاء وظیفه می نمایند". آقای نورخان در ادامه صحبت های خود گفته است: از میان آموزگاران، 69 آموزگار مرد به صورت غیر رسمی (قراردادی) ایفاء وظیفه نموده و متباقی آموزگاران رسمی می باشند، و از جمله 26 تن آموزگار زن 4 تن ایشان معلمان رسمی بوده و بقیه همه غیر رسمی و فارغان صنوف دوازده مکتب بوده اند که به نسبت نبود تشکیل به حیث آموزگار قراردادی ایفاء وظیفه می نمایند.

محترم ذبیح الله "جواد" معاون ارشد نظارت و بررسی دفتر ولایتی کمیسیون مستقل حقوق بشر که خود جهت نظارت به این ولسوالی سفر نموده بود، راجع به مشکلات مکاتب در این ولسوالی می گوید: "از جمله ی 20 باب مکتب در این ولسوالی، 6 باب آن تعمیر و ساختمان نسبی داشته و متباقی یعنی مکتب های قریه سفیدآب، کولدره، پریخم، نسوان سنگ آب، لیسه خمی توغ، ابتدائیه بیدخواه، متوسطه بوستانک، متوسطه چسینکل، ابتدائیه سفیدسنگان، متوسطه زرهیچ و متوسطه نسوان حوض شاه هیچ گونه تعمیری نداشته و دانش آموزان دختر و پسر در فضای کاملاً باز به درس شان ادامه می دهند".

به گفته آقای جواد، باشندگان این ولسوالی گفته اند: از جمله مکتب های یادشده، 9 باب آن منظور شده وزارت معارف بوده ولی تا هنوز تشکیلات آن منظور نگردیده است. از سوی دیگر، 60 فیصدی دانش آموزان این ولسوالی به کتاب دسترسی داشته و متباقی هیچ گونه دسترسی به کتاب نداشتند. مدیریت معارف این ولسوالی به علت نداشتن امکانات و دوربودن راه، نتوانسته اند تا کتاب مورد نیاز خود را از ریاست معارف به این ولسوالی انتقالی دهند. در این ولسوالی تنها دو مکتب (لیسه کمر و مکتب حوض شاه) دارای میز، چوکی، تباشیر و تخته سیاه بوده، ولی مکاتب دیگری این ولسوالی فاقد میز و چوکی بوده اند. از همین رو، روند تعلیم و تربیه در این مکاتب به کندی پیش می رود و بعضی از این مکاتب ها کاملاً از فعالیت باز مانده است. از این میان می توان از مکتب ابتدائیه قریه ژیروی نام برد، که نسبت نبود معلم در سال 1390 تماماً دانش آموزان آن مکتب را ترک گفته و از حق تعلیم و تربیه محروم گردیده اند.

وضعیت صحتی مردم ولسوالی خواهان: این ولسوالی دارای یک باب مرکز صحتی جامع و یک باب کلینیک اساسی می باشد. محترم عبدالغفار مسؤول کلینیک جامع ولسوالی خواهان در مصاحبه ی با تیم نظارت ساحوی دفتر ولایتی کمیسیون مستقل حقوق بشر، راجع به حق صحت و دسترسی مردم به دوا و درمان گفته است: " در هیچ زمانی مرکز صحتی این ولسوالی داکتر زن نداشته و این کمیودی تا هنوز ادامه دارد. به همین اساس، خانم ها به ویژه خانم های باردار در این ولسوالی بامشکلات فراوانی روبرو اند. به گفته مسؤول مرکز صحتی این ولسوالی: فقر و مشکلات اقتصادی، دوری راه های مواصلاتی و نبود آب آشامیدنی صحتی با عث شیوع امراض چون توبرکلوز را در این ولسوالی می گردد، که سالانه در حدود 50 تن از مردان و زنان مصاب به این مرض شده و غرض تشخیص و تداوی به مرکز ولایت (فیض آباد) انتقال داده می شوند.

آقای عبدالغفار در بخش دیگری از صحبت های خویش گفته است: سالانه در حدود 30 فیصدی از اطفال، زنان و مردان این ولسوالی به مرض سوء تغذی مبتلا می گردند که متأسفانه مرکز صحتی این ولسوالی در این زمینه کدام برنامه خاص گرفته نمی تواند. مسؤول مرکز صحتی این ولسوالی از نبود ادویه لازم یادآوری نموده گفته است: مرکز صحتی این ولسوالی ادویه لازم در اختیار ندارد. وی از ریاست صحت عامه و سازمان های صحتی این ولایت خواست تا به این ولسوالی توجه نمایند.

وضعیت عمومی حقوق بشر در ولسوالی خواهان: ساکنان این ولسوالی به تیم های کاری دفتر ولایتی گفته اند: منابع اقتصادی باشندگان ولسوالی خواهان را زراعت، مالداری، باغ داری و ماموریت های دولتی تشکیل می دهند، و مردم آن از این طریق امرار معیشت می نمایند، این ولسوالی در حدود 180000 جریب زمین زراعتی دارد که متأسفانه نسبت نداشتن آب زراعتی از آن استفاده درست صورت نمی گیرد. به گفته آنان، منابع یادشده نمی تواند مشکلات روزمره آنها را حل نماید. محصولات زراعتی این ولسوالی بستگی به بارندگی دارد و در صورت خشک سالی مردم این ولسوالی نمی توانند مصارف زمستانی مورد نیاز خویش را بدست آورند. محترم فیض محمد مدیر مالی ولسوالی خواهان در این مورد گفته است: " وضعیت اقتصادی مردم این ولسوالی به ویژه در سال های که باران نمی بارد، کاملاً نگران کننده می باشد؛ و حتی بیشتری از خانواده ها، نان خوردن شان را بدست آورده نمی توانند. وی ضمن بیان این مطلب گفته است: همه ساله راه مواصلاتی این ولسوالی، برای مدت 8 الی 9 ماه مسدود می گردد. از همین رو، در جریان این مدت سال، کسی به داد مردم این ولسوالی نمی رسد. پس یگانه خواهش مردم ولسوالی خواهان از کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان اینست تا مشکلات شان به سمع مقامات و مسؤولان دولتی و نهاد های ذی ربط رسانیده شود".

قابل یاد آوری است، این یافته ها (وضعیت حقوق بشری در این ولسوالی) طی جلسه ای پروگرامی با حضور تمام همکاران پروگرامی و خدماتی مطرح و بازنگری گردید. در این جلسه تصمیم گرفته شد تا مشکلات مردم این ولسوالی به ادارات و سکتور های دولتی و غیر دولتی از طریق اشتراک در جلسات سکتوری و صدور مکاتب پیگیری شود: خوشبختانه به تاریخ 6 اسد سال روان جلسه انکشافی ولایت (PDC) تحت ریاست والی ولایت به سکرتریت ریاست اقتصاد در سالن کنفرانس های مقام ولایت دایر گردید، در این جلسه نمایندگان تمام سکتور های دولتی و موسسات اشتراک نموده بودند، مطابق آجندای جلسه انکشافی تمام یافته ها در خصوص وضعیت حقوق بشری مردم ولسوالی خواهان به اشتراک کنندگان این جلسه شریک ساخته شد. روسای نهاد های ذیربط دولتی و عده نمودند، که در ساحه مسئولیت های کاری شان اجراءات خواهند نمود و موسسات خیریه از جمله سازمان غذایی جهان (W.F.P) در این جلسه تصمیم گرفت تا یک تیم سروی را در همکاری با ادارات دولتی جهت بررسی وضعیت خشکسالی در این ولسوالی و ولسوالی های آسیب پذیر اعزام نمایند، بعد از سروی و مطالعه کمک های بشری در این ولسوالیها برنامه ریزی خواهد شد.

گفتنی ست، ولسوالی خواهان یکی از ولسوالی های می باشد که در دورترین نقطه ولایت بدخشان قرار دارد. راه مواصلاتی این ولسوالی در سال 1390 به روی وسایط نقلیه باز گردید. باگشایش این راه، دفتر ولایتی کمیسیون مستقل حقوق بشر هفتمین موتری بود که عازم این ولسوالی گردیده و از طرف مردم این ولسوالی مورد استقبال قرار گرفتند.

این عکس ها نشان می دهد که دانش آموزان لیسسه خم توغ ولسوالی خواهان، بیش از سه صنف در یک موقعیت مصروف درس هستند.

استفاده از آب غیرصحنی دریای آمودر ولسوالی خواهان

نبود آب زراعتی و تهدید ملخ به کشت و زراعت در ولسوالی خواهان

